

Το παράδειγμα του εκατοντάρχου (π. Γεώργιος Μεταλληνός, Ομότ. Καθηγ. Παν. Αθηνών)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Ιουλίου 7, 2011

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθαίου η' 5-13)

«Ακούσας δε ο Ιησούς εθαύμασε...» (Ματθ. η' 10)

1. Το σημερινό Ευαγγέλιο μας δίνει το αδρό πορτραίτο ενός στρατιωτικού που ελκύσθηκε από τη γοητεία του Χριστού μας. Όταν βλέπει δε κάποιος στη ψυχή του τόσα προσόντα, νοιώθει δικαιολογημένα κάποια έκπληξη. Η ζωή και η ιστορία μας έχει συνηθίσει να βλέπουμε κάπως διαφορετικά ένα στρατιωτικό. Σαν άνθρωπο σκληρό και βίαιο. Όχι σπάνια δε από τις καταχρήσεις ωρισμένων δημιουργείται και μιά αποστροφή προς την τάξη των στρατιωτικών, και γενικά προς κάθε ένστολο, διότι (πιστεύεται ότι) συνδέονται με την βία και την επιβολή.

Ο εκατόνταρχος έχει συγκεκριμένο λόγο που έρχεται στο Χριστό. Τρέχει να τον συναντήσει, για να παρακαλέσει για τον δούλο του, που υπέφερε από παραλυσία. Και μόνο η πράξη του αυτή ανεβάζει πολύ τον άνθρωπο αυτό στην συνείδησή μας, αν αναλογισθεί κανείς τη θέση των δούλων και μάλιστα την εποχή εκείνη. Ήταν άνθρωποι οι δούλοι μόνο στη μορφή. Κοινωνικά δεν διέφεραν από τα ζώα. Δεν έκαναν μόνο όλες τις βαρειές δουλειές -κάτι ανάλογο που κάνουν οι ξένοι εργάτες σήμερα ή οι λαθρομετανάστες-, αλλά και ζούσαν στο έλεος των αφεντικών τους, που τους διέθεταν όπως ήθελαν. Γιά ένα τέτοιο κοινωνικά υποβιβασμένο πλάσμα έρχεται να παρακαλέσει ο εκατόνταρχος. Κι' εκείνο που βαρύνει πολύ περισσότερο στην ενέργειά του είναι ότι βλέπει τον δούλο του όχι σαν κτήμα του, αλλά σαν μέλος της οικογενείας του. Γιατί είναι βέβαιο πώς δεν θα έδειχνε μεγαλύτερο ενδιαφέρον για ένα από τα παιδιά του.

2. Ο εκατόνταρχος αισθάνεται την ευθύνη του ως αρχηγός της οικογενείας του, του

οίκου του. Δεν είναι ασήμαντο αυτό. Η αρρώστια του δούλου είναι πρόβλημα όχι μόνο για κείνον, αλλά πρώτα για τον κύριό του. Και περισσότερο από τον δούλο ο κύριος ενδιαφέρεται για την λύση του οικογενειακού δράματος. Όταν πάσχει ένα μέλος, συμπάσχουν όλα τα μέλη. Έτσι σκέπτεται ο ρωμαίος στρατιωτικός. Οι μέσες λύσεις δεν σώζουν. Χρειάζονται λύσεις οριστικές και ριζικές. Και μία τέτοια λύση μόνο ο Χριστός μπορεί να δώσει. Αυτό πίστευε ο εκατοντάρχος, που δεν παύει πάνω απ' όλα να αποτελεί έλεγχο για τον χριστιανό οικογενειάρχη. Πόσοι έχουμε, σαν κι' αυτόν, συνείδηση της ευθύνης μας μέσα στην οικογένειά μας; Πόσοι παρακολουθούμε την υγεία, προ πάντων την ψυχική, των παιδιών μας και ενδιαφερόμεθα για την θεραπεία της; Και αν ναι, που αναζητούμε τη θεραπεία των παιδιών μας, σε ποιό γιατρό και με ποιά μέσα; Μήπως είναι λίγοι οι γονείς που στέλνουν κάθε Κυριακή και γιορτή -και με τη βία ακόμη...- τα παιδιά τους στην Εκκλησία, ενώ αυτοί δεν εκκλησιάζονται η μόνο σπάνια; Και νομίζουν πως έκαμαν το καθήκον τους!

Ας δούμε όμως το παράδειγμα του εκατοντάρχου. Πρώτα αυτός πηγαίνει στον Χριστό. Πρώτα αυτός πιστεύει τον Χριστό. Και επειδή αγιάσθηκε αυτός από το Χριστό, σώθηκε και ο δούλος του. Αν δεν δεχθούν τον Χριστό οι γονείς, είναι αμφίβολο, αν θα πάρουν τον δρόμο του Χριστού τα παιδιά τους. Γι' αυτό και μόνο βρίσκει δικαίωση και ο νηπιοβαπτισμός στην Εκκλησία μας. Γιατί όταν καθιερώθη, ετέθη ως προϋπόθεση πώς οι γονείς και ο ανάδοχος αναλαμβάνουν την κατήχηση του μικρού χριστιανού. Σε πόσες οικογένειες όμως δεν σταματάμε στο βάπτισμα, όσον αφορά τη χριστιανική αγωγή των παιδιών μας. Και έπειτα απορούμε για το δρόμο που παίρνουν. Πόσο ορθά λοιπόν, πόσο χριστιανικά σκέφθηκε ο ρωμαίος στρατιώτης!

3. Και κάτι άλλο όμως εξ ίσου σπουδαίο διακρίνουμε στο ψυχικό πορτραίτο του εκατοντάρχου. Πολλοί ερμηνευτές ομιλούν για την ταπείνωσή του, που όλοι μας την δεχόμαστε αναμφισβήτητα. Ποιό όμως είναι το υπόβαθρο της ταπεινώσεώς του; Πού στηρίχθηκε, πώς μάλλον γεννήθηκε; Η ταπείνωση του εκατοντάρχου είναι συνέπεια του γεγονότος, ότι πρώτα αναγνώρισε την απόστασή του από τον Χριστό. Αναγνώρισε τον Χριστό ως ανώτερό του, ως ισχυρότερό του, ως τέλειο και απρόσιτο ηθικά. Φαίνεται από τον διάλογο μαζί Του. «Εγώ ελθών θεραπεύσω αυτόν», του λέγει ο Χριστός, για ν' ανταμείψει την αγάπη του. Και παίρνει την απάντηση του εκατοντάρχου: «Κύριε ουκ ειμί ικανός, ίνα μου υπό την στέγην εισέλθης...». Η φράση αυτή επήρε στην εκκλησιαστική μας γλώσσα την ίδια θέση με το «ο θεός, ιλάσθητί

μοι τω αμαρτωλώ» του τελώνου. Γι' αυτό βρίσκεται σε ευχές μετάνοιας, όπως λ.χ. στην Ακολουθία της Θ. Μεταλήψεως. Ο εκατόνταρχος πατά έτσι στο πρώτο σκαλοπάτι της γνήσιας μετάνοιας, που είναι η συναίσθηση της αναξιότητας και αμαρτωλότητάς μας και η αναγνώριση του απροσπέλαστου ύψους της θείας αρετής, του δεσποτικού κάλλους. Είναι η αντίθεση εκείνη που εύγλωττα παρουσιάζεται στον γνωστό ύμνο της Μ. Εβδομάδος: «Τον νυμφώνα σου βλέπω, Σωτήρ μου, κεκοσμημένον, και ένδυμα ουκ έχω ίνα εισέλθω εν αυτώ...». Όποιος έχει μάτια να δει το φως, καταλαβαίνει το δικό του το σκοτάδι. Μόνο ο πνευματικά τυφλός ή ο άνθρωπος του σκότους δεν μπορεί να διακρίνει τον ηθικό του ρύπο.

4. Η συνέχεια που έλαβαν τα πράγματα είναι πλέον φυσιολογική. Τούτο εκφράζει ο Χριστός μας με το λόγο του. «Ύπαγε και ωςπίστευσας γεννηθήτω σοι». Δεν έλαβε τίποτε περισσότερο ο εκατόνταρχος από το μέτρο της πίστεώς του. Με πιο απλά λόγια. Η πίστη του, η εμπιστοσύνη του στον Χριστό, ζυγίσθηκε πνευματικά και έλαβε το ισοστάσιό της σε χάρη. Μη παραπονούμεθα, λοιπόν, αν δεν εισακούονται πάντοτε οι προσευχές μας. Καλύτερα να κυττάζουμε πρώτα τη δύναμη της πίστεώς μας. Δύναμη που φαίνεται κι' απ' την απλότητά της, όπως αποδεικνύει η ειλικρίνεια της ομολογίας του εκατοντάρχου. Υπάρχουν πολλοί λ.χ. που διερωτώνται, αν θέλει ο Θεός να πηγαίνει κανείς σε κάποιο προσκύνημα, για να λάβει τη χάρη Του. Γιατί όμως δεν πάει ο νους μας στο γεγονός πως έτσι αποδεικνύεται η απλότητα της καρδιάς μας και η φλόγα της πίστεώς μας;

Αδελφοί μου!

Τα Ευαγγέλια αναφέρουν μόνο δύο περιπτώσεις, κατά τις οποίες ο Χριστός μας «εθαύμασε». Τη μία φορά για την απιστία των συμπατριωτών του Ναζαρηνών, που δεν τον άφησε να κάμει κανένα θαύμα (Μαρκ. 6, 6). Και τη δεύτερη φορά για την πίστη του εκατοντάρχου, εδώ. Ήταν και οι δύο αυτές περιπτώσεις καθαρά οριακές, τα όρια της πίστεως και της απιστίας. Και είναι και οι δύο περιπτώσεις πολύ διδακτικές και για μας σήμερα. Γιατί χαράζουν το πλαίσιο, που χρειάζεται, για να υπολογίσουμε και την δική μας πίστη, σαν απάντηση στην θεία πρόσκληση, σαν αναγνώριση της λυτρωτικά κυριαρχικής εξουσίας του Χριστού στη ζωή μας.

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

("ΦΩΣ ΕΚ ΦΩΤΟΣ", Εκδόσεις "Ορθοδοξος Κυψέλη", Θεσσαλονίκη)

(Πηγή ηλ. κειμένου: "[I. Μ. Παντοκράτορος Μελισσοχωρίου](#)")

Διαβάστε περισσότερα κείμενα του π. Γεωργίου πατώντας [εδώ](#)